

SIA "RĪGAS DZEMDĪBU NAMS" ĀRĒJAIS NEATKARĪGAIS IZVĒRTĒJUMS

ZIŅOJUMA KOPSAVILKUMS

RĪGA, 2020

Elizabetes iela 22-30,
Rīga, Latvija, LV 1050

Neatkarīgi no izmantojamajiem līdzekļiem nevienu daļu no šī dokumenta nedrīkst reproducēt, pārraidīt, pārrakstīt vai tulkot kādā citā valodā bez iepriekš saņemtas rakstiskas SIA CSE COE atļaujas.

© SIA CSE COE 2020. Visas tiesības aizsargātas.

Ziņojumu sagatavojuši:

Daina Beļicka

Dace Krupenko

Alvils Švēde

Raitis Beļickis-Raufiņš

Ilva Viļuma

Kontaktpersona:

Dace Krupenko

SIA "CSE COE"

Elizabetes iela 22-30, Rīga, LV-1050

Tālrunis: + 371 26326959

E-pasts: info@csecoe.com

Tirdzniecības zīmes:

Visas tekstā izmantotās tirdzniecības zīmes pieder to īpašniekiem un ir izmantotas tikai kā atsauces.

Ziņojumā izmantotie saīsinājumi

Saīsinājums	Skaidrojums
BKUS	Bērnu klīniskā universitātes slimnīca
EEZ	Eiropas Ekonomiskā zona
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības Fonds
ES	Eiropas Savienība
ESIF	Eiropas strukturālie un investīciju fondi
IT	Informācijas tehnoloģijas
KVS	Kvalitātes vadības sistēma
MK	Ministru kabinets
MK.555	2018.gada 28.augusta MK noteikumi Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība"
NACE	Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija
NVD	Nacionālais veselības dienests
PSKUS	Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca
RD	Rīgas dome
RDN	Rīgas Dzemdību nams
SAM	Specifiskā atbalsta mērķis

Saturs

Ziņojumā izmantotie saīsinājumi	3
1. IEVADS	5
2. SIA "RĪGAS DZEMDĪBU NAMS" PAMATDARBĪBA	6
2.1. Rīgas Dzemdību nama pamatdarbības analīze un lietderības izvērtējums	6
2.2. Rīgas Dzemdību nama ilgtermiņa plānošanas dokumenti un tajos noteikto mērķu izpilde	7
2.3. Rīgas domes deleģētie uzdevumi un nodrošinātā infrastruktūra	11
2.4. Rīgas Dzemdību nama finanšu analīze	13
3. RĪGAS DZEMDĪBU NAMA IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS IZVĒRTĒJUMS	17
3.1. Kapitālsabiedrības pārvaldība	17
3.3. Rīgas Dzemdību nama publiskie iepirkumi	19
4. VESELĪBAS APRŪPES SNIEDZĒJI RĪGĀ	20
5. IZVĒRTĒJUMA SECINĀJUMI	23

1. IEVADS

Izvērtējuma mērķis un apjoms

Izvērtējuma **mērķis** ir veikt SIA "Rīgas Dzemdību nams" (RDN) ārējo neatkarīgu darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, un korporatīvās pārvaldības izvērtējumu. Izvērtējuma sfērā ietilpst šādas RDN struktūrvienības: vadība (Valde), Finanšu departaments, Ārstniecības departaments, Administratīvais departaments un citas struktūrvienības. Izvērtējums tika veikts par laika periodu no 2017.gada 1.janvāra līdz izvērtējuma veikšanas brīdim.

Ziņojuma 2.1. sadaļa ietver RDN sniegto veselības aprūpes pakalpojumu analīzi, bet 2.2. sadaļa raksturo RDN ilgtermiņa plānošanas dokumentos noteikto mērķu izpildi.

Izvērtējuma ziņojums pamatojas uz izvērtējuma darbu izpildi, tai skaitā darba plānošanu un veiktajiem substantīvajiem testiem. Ziņojuma dažādās sadaļās ir iekļauta RVC pamatdarbības analīze, iekšējās kontroles sistēmas izvērtējums, kā arī informācija par veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem Rīgā un RVC lomu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā Rīgā.

- Ziņojuma 2.1. sadaļa ietver RDN sniegto veselības aprūpes pakalpojumu analīzi un RDN lietderības analīzi.
- Ziņojuma 2.2. sadaļa raksturo RDN ilgtermiņa plānošanas dokumentos noteikto mērķu izpildi.
- Ziņojuma 2.3. sadaļa attiecas uz pamatdarbības analīzi, jo RD kā lielākajam investoram RDN infrastruktūrā ir liela nozīme attiecībā uz RDN pamatdarbību un analīzi par RD deleģēto uzdevumu un nodrošināto infrastruktūru, atbilstoši stratēģijai un pašvaldības noteiktajiem mērķiem.
- Ziņojuma 2.4. sadaļa attiecas RDN finanšu analīzi, t.sk. uz peļņas un zaudējuma posteņu analīzi, bilances posteņu analīzi, naudas plūsmas analīzi un finanšu struktūras analīzi.
- 3.1. sadaļa ietver informāciju par kapitālsabiedrības pārvaldību – valdes darbību, organizatorisko struktūru un informāciju par izstrādātajām korupcijas un krāpšanas riska novēršanas procedūrām un apkopojumu par faktisko situāciju.
- Augsta riska jomu identifikācija saistīta ar veiktajiem substantīvajiem testiem un atspoguļota Ziņojuma sadaļās, kas attiecas uz RDN pamatdarbības analīzi (2.sadaļa) un iekšējās kontroles sistēmas izvērtējumu (3.sadaļa).

Izvērtējums veikts saskaņā ar Iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskajiem standartiem un MK 09.07.2013. noteikumu Nr.385 "Iekšējā audita veikšanas un novērtēšanas kārtība" prasībām, kā arī saskaņā ar iepirkuma konkursa ID RDzN 2019/22/MI tehnisko specifikāciju.

Izvērtējuma veikšanai tika izmantotas šādas datu analīzes metodes: ārējā normatīvā regulējuma apzināšana un esošās situācijas attiecībā uz normatīvā regulējuma prasību izpildi analīze; iekšējā normatīvā regulējuma analīze attiecībā uz normatīvo aktu pilnīgumu, kā arī esošās situācijas izvērtējums attiecībā uz normatīvo aktu ievērošanu; intervijas ar RDN darbiniekiem; galveno risku identificēšana un substantīvo testu veikšana, fokusējoties uz galvenajām riska jomām.

Kopumā RDN darbība tiek īstenota atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, tiek ievēroti RDN Stratēģijā un attiecīgi tās darba plānos noteiktie uzdevumi. RVC noteiktie vidēja termiņa mērķi tiek sasniegti, ikgadēji izvērtējot darbu izpildes apjomus un kvalitāti.

Izvērtējuma laikā tika secināts, ka, Rīgas domes, saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40.pantu, deleģētās funkcijas un uzdevumi tiek izpildīti atbilstoši 14.06.2016. pārvaldes uzdevumu deleģējuma līgumā noteiktajiem mērķiem un to sasniegšanas kritērijiem

2. SIA "RĪGAS DZEMDĪBU NAMS" PAMATDARBĪBA

2.1. Rīgas Dzemdību nama pamatdarbības analīze un lietderības izvērtējums

Rīgas Dzemdību nama sniegtie pakalpojumi

RDN ir publiskas personas RD kapitālsabiedrība (Rīgas pilsētas pašvaldībai pieder 100% kapitāldaļu) Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē. RDN nav līdzdalības citās kapitālsabiedrībās.

Saskaņā ar Rīgas domes 2011.gada 1.marta saistošo noteikumu Nr.114 „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums” 3.pielikuma 11.punktu Dzemdību nams sniedz stacionāros un ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus dzemdību palīdzības jomā un sociālā darba pakalpojumus **Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un veicina Rīgas pilsētas iedzīvotāju** veselīgu dzīvesveidu, veicot komercdarbību stratēģiski svarīgā nozarē, kurā tirgus tikai daļēji ir spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu.

RDN ir valstī lielākā dzemdību palīdzības un perinatālās aprūpes iestāde, kas atbilst 2.perinatālās aprūpes līmenim. RDN ir V līmeņa specializētā ārstniecības iestāde¹ saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta (NVD) sarakstu. RDN ik gadu vidēji tiek pieņemtas aptuveni 30% no visām dzemdībām valstī. 2018. gadā Latvijā piedzima 19.3² tūkstoši bērnu un no tiem 5921 piedzima RDN jeb 30.6 % no visiem Latvijā piedzimušajiem bērniem.

RDN sniedz valsts apmaksātus pakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Izvērtējuma ietvaros analizētas šādas **RDN veselības aprūpes pakalpojumu grupas:**

Sekundārie
ambulatorie
veselības aprūpes
pakalpojumi

Sekundārā
stacionārā veselības
aprūpe

Terciārie
ambulatoriskie
veselības aprūpes
pakalpojumi

Terciārie stacionārie
veselības aprūpes
pakalpojumi

RDN ir Latvijā lielākā klīniskās apmācības vieta ar dzemdību palīdzību saistītās klīniskajās disciplīnās, tas darbojas kā klīniskā apmācību bāze valsts akreditētajās izglītības programmās studējošajiem, kā arī ārstniecības personām un personām, kuras veic profesionālās kvalifikācijas pilnveidošanu noteiktā specialitātē, pamatojoties uz noslēgtiem Sadarbības līgumiem. Pacienti atļauj klīniskās apmācības un pētniecības mērķiem izmantot datus no medicīniskās dokumentācijas, ja tiek garantēta pacientes un jaundzimušā bērna datu aizsardzība un anonimitāte. RDN ir klīniskā bāze Rīgas Stradiņa universitātes ginekoloģijas katedrai un Latvijas Universitātes ginekoloģijas katedrai, RDN darbinieki ir mācību spēki, RDN nodrošina mācības rezidentūrā, kā arī veicina studentu un doktorantu pētījumus.

Statistika par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem

Tabulā zemāk iekļauta informācija par RDN **izvērtējuma periodā sniegtajiem valsts apmaksātajiem un maksas pakalpojumiem**. Informācija par 2017.gadu un 2018.gadu atspoguļo faktisko situāciju, bet par 2019.gadu - plānu. RDN pamatā nodrošina valsts apmaksātus pakalpojumus, un maksas pakalpojumu īpatsvars ir ~20%.

	2017.gads		2018.gads		2019.gads	
	NVD	Maksas	NVD	Maksas	NVD	Maksas
Jaundzimušo intensīvā terapija	863	1	829	0	870	1
Dzemdības	6482	38	5921	35	5808	30
Grūtniecības patoloģija	724	2	676	63	648	59
Ginekoloģiskās patientes	78	2	66	4	97	0

1 <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/slimnecas/slimnicu-saraksts>

2 <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/iedzivotaji/dzimstiba/galvenie-raditaji/dzimuso-skaitis>

Sekundārās veselības aprūpes pakalpojumi

- apmēram 91 % ir valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi
- kopā >9 000 sekundārās veselības aprūpes pakalpojumi gadā
- pakalpojumus nodrošina ~100 speciālisti
- nav atsevišķas ārstu speciālistu prakses un pakalpojumi (maksas pakalpojumi, piemēram, ģenētiķis (pamatā valsts apmaksāts), uztura speciālists, sonogrāfija), ginekoloģija (pamatā maksas pakalpojums) ir integrēti ambulatorajā nodaļā

Diagnosticiskie izmeklējumi

- vidēji 90 % ir valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi

Procedūru kabinets

- NVD sniegto pakalpojumu proporcija mainās un sasniedz pēdējo trīs gadu laikā ~74% no visiem sniegtajiem pakalpojumiem, attiecīgi ~26% ir sniegti maksas pakalpojumi procedūru kabinetos

Pakalpojumi pacientiem no Eiropas Savienības valstīm

- ievēro Eiropas Parlamenta un Padomes 09.03.2011 Direktīvas 2011/24/ES prasības attiecībā uz pacientu tiesībām pārrobežu veselības aprūpē
- nepieciešamības gadījumā pacientiem ārpus ES tiek nodrošināti maksas pakalpojumi

RDN ir lielākā dzemdību palīdzības un perinatālās aprūpes iestāde Latvijā un RDN sniegtos pakalpojumus var raksturot kā **neatliekamās palīdzības pakalpojumus**, kas būtu jānodrošina valstij vai pašvaldībai. Latvijā nav cita pakalpojuma sniedzēja, kas nodrošinātu pakalpojumus nepieciešamajā kvalitātē (sekundārie ambulatorie un stacionārie, terciārie ambulatorie un stacionārie pakalpojumi) un kvantitatē (vairāk nekā 5000 dzemdību gadā).

RDN nodrošina plašu dzemdību palīdzības un perinatālās aprūpes pakalpojumu klāstu ne tikai Rīgas pilsētas un rajonu iedzīvotājiem, bet arī visas Latvijas iedzīvotājiem. RDN tiek nodrošināti gan valsts apmaksāti (lielākā daļa sniegto pakalpojumu), gan klientu apmaksāti pakalpojumi, ar sniegto pakalpojumu skaita lēnu samazinājumu pa gadiem, kas korelē ar Latvijas demogrāfisko situāciju pēdējo gadu laikā.

RDN ir noteikta kā **augsta līmeņa specializētas veselības aprūpes pakalpojumu iestāde** (V līmeņa), kas nodrošina ļoti plašu sniegto pakalpojumu klāstu, īpaši neatliekamās palīdzības sniegšanu grūtnieču aprūpē un dzemdību palīdzības jomā.

RDN **pieredze smagu un kritisku dzemdību gadījumos**, šo gadījumu uzskaitē un analīzē, ļauj pilnveidot sniegto pakalpojumu (sniegtās palīdzības) kvalitāti.

Izstrādāta perinatālās mirstības analīzes sistēma, identificējot sniegto pakalpojumu vājos posmus un pilnveidojot sniegto pakalpojumu kvalitāti.

RDN pilda svarīgu sociālo funkciju, nodrošinot **sociālos pakalpojumus** saskaņā ar RD deleģējuma līgumu.

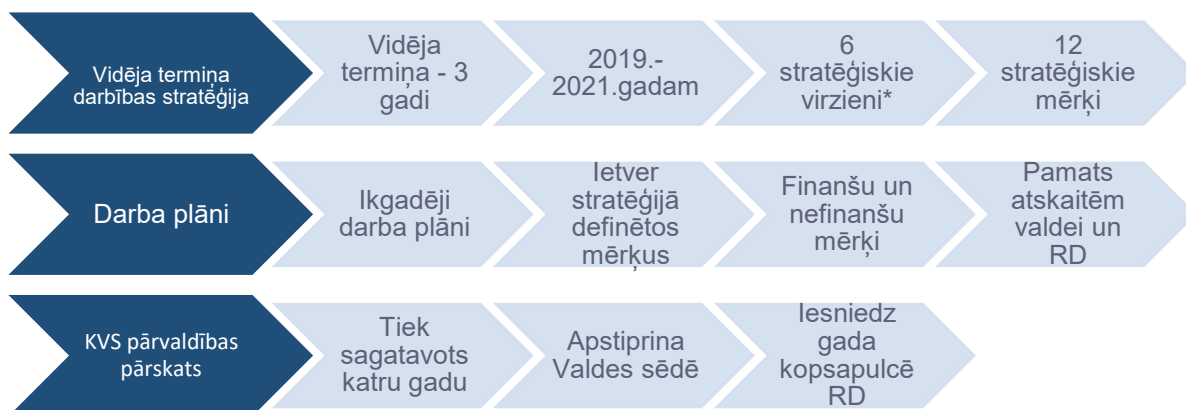

RDN sniegto pakalpojumu apjoms nākotnē nav precīzi aprēķināms, jo tas ir cieši saistīts ar demogrāfisko situāciju valstī un iedzīvotāju reprodūktīvās veselības stāvokli valstī.

2.2. Rīgas Dzemdību nama ilgtermiņa plānošanas dokumenti un tajos noteikto mērķu izpilde

Vidēja termiņa stratēģija

RDN vispārējais stratēģiskais mērķis ir sniegt stacionāros un ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus dzemdību palīdzības jomā un sociālā darba pakalpojumus Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā, kā arī veicināt Rīgas pilsētas iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu.

**Pakalpojumu uzlabošana, Klientu apmierinātības uzlabošana, Darba vides uzlabošana, Efektīva personāla vadība, Finanšu stabilitāte un Elektroniskā pārvaldība*

Pakalpojumu sniegšanā izmantotā tehniskā infrastruktūra un izmantotās tehnoloģijas

Atbilstoši ikgadējam Darba plānam tiek izveidots Investīciju plāns kārtējam gadam, nosakot pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādei paredzēto finansējuma apjomu, plānotos ieguldījumus, veicamās investīcijas RDN nomātajos pamatlīdzekļos.

2019.gadā lielākās investīcijas tika plānotas medicīnas ierīču un aprīkojuma dzemdību palīdzības nodrošināšanai, grūtnieču aprūpei, jaundzimušo aprūpei iegādei.

Saskaņā ar 2018.gada atskaiti pamatlīdzekļu iegādei izmantoti EUR 320 958, tai skaitā, lai iegādātos medicīnas ierīces un aprīkojumu, saimniecības aprīkojumu.

2019.gadā medicīniskās tehnoloģijās investēti 415 000 EUR, iegādāti jaundzimušo aprūpes galdi visās dzemdību zālēs, digitālās ultrasonogrāfijas iekārtu, videolaringoskopu u.c. iegādes.

Pamatlīdzekļu noslodze un lietderība RDN nevar tikt veikta, pamatojoties uz to pielietojanas biežuma apmēru, jo šāda veida infrastruktūrai ir neatsverama vērtība jaundzimušā vai RDN klientes dzīvības glābšanā, piemēram, rentgenaprātām nav noslodze 100%, bet iekārta viennozīmīgi ir nepieciešama, savukārt jaundzimušo vispārējās ķermeņa hipotermijas iekārta, kas tiek izmantota mazulim, kuriem nepieciešama atvēsināšana – tiek izmantota ļoti reti, bet tā ir vitāli nepieciešama ārkārtas situācijās, tāpēc, lai izvairītos no riska, kad vienlaikus iekārta nepieciešama vairāk kā vienam bērnam (piemēram, pacients tiek atvests no PSKUS), RDN iegādājās divas hipotermijas iekārtas.

Nemot vērā ikgadēji veiktās būtiskās investīcijas pamatlīdzekļos, pieejamās iekārtas ir modernas un inovatīvas. Iekārtām, kuras ir nolietotas, veic papildus iekārtas tehnisko pārbaudi un, ja iespējams, iekārtu turpina izmantot atbilstoši plānotajām funkcijām. Iekārtas, kuras atzītas par lietošanai nederīgām, netiek vairs izmantotas RDN darbā.

Dažkārt iekārtas to lielās noslodzes dēļ nespēj darboties noteikto garantijas laiku.

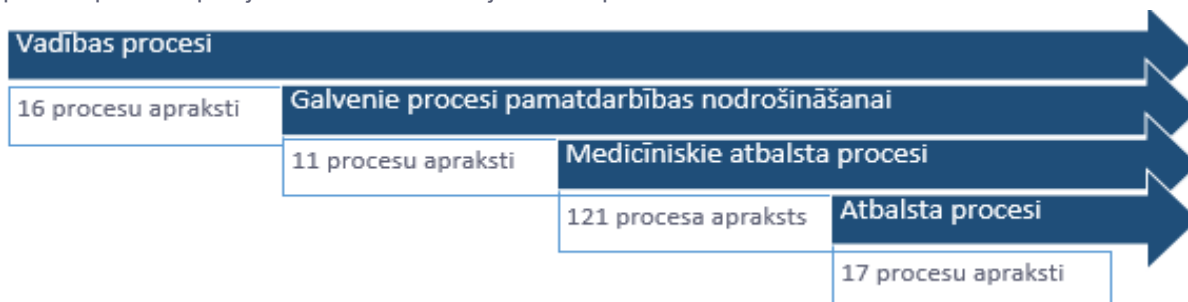

2019. gadā nav veiktas investīcijas tehniskās infrastruktūras (pamatlīdzekļos) nodrošināšanā vai atjaunošanā no RD puses, kā arī šādas investīcijas nav plānotas 2020.gadā.

Kvalitātes vadības sistēma

RDN tiek uzturēta kvalitātes vadības sistēma (KVS) atbilstoši ISO 9001 standartam (kopš 2011.gada). Katru gadu tiek veikti iekšējie un ārējie auditi, bet reizi 3 gados – resertifikācijas audits par darbības atbilstību standartiem LVS EN ISO 9001, LVS EN ISO 50001. Iekšējie auditi notiek saskaņā ar iekšējo auditu programmu gadam.

Atbilstoši kvalitātes vadības un energopārvaldības sistēmas rokasgrāmatā noteiktajam³, KVS veidošanā pielieto procesu pieeju. Ir identificēti sekojoši RDN procesi:

Katram procesam noteikts procesa īpašnieks – par procesa norisi atbildīgais darbinieks, lai veiktu procesa plānošanu, īstenošanu, uzraudzību un uzlabošanu. Kvalitātes vadības un energopārvaldības dokumentus pirms to izdošanas apstiprina ar Vispārējo rīkojumu. Ir izveidota Procesu karte, kas ilustrē visu organizācijā notiekošo procesu mijiedarbību. Ar Vispārējo rīkojumu apstiprināto kvalitātes vadības un energopārvaldības sistēmas dokumentu aktuālās versijas kvalitātes portālā uztur Kvalitātes vadības nodaļas vadītājs.

RDN periodiski organizē apmierinātības aptauju, izsūtot darbiniekiem aizpildīšanai anketu ar jautājumiem. Aptaujas ietvaros tiek uzdoti jautājumi par apmierinātību attiecībā uz darba apstākļiem, par individuālajiem darba mērķiem, atalgojuma sistēmas novērtējumu, sadarbību un komunikāciju ar kolēģiem, analizējot arī faktorus, kas motivē strādāt RDN. Atsevišķi tiek uzdoti jautājumi par tiešā darba vadītāja darba organizācijas prasmēm, informācijas apmaiņas savlaicīgumu. 2018.gadā tika veikta darbinieku anketēšana, analizējot darbinieku darba motivācijas faktorus un darbinieku piesaistīšanas iespējas darbam RDN.

Aktuālās dokumentu versijas ir pieejamas to lietošanas vietās (skat. attēlu Procedūru apraksts dzemdību palātā).

Zāļu aprites kārtība

Medikamentu un medicīnas preču iegāde tiek veikta, izmantojot gan EIS sistēmu, gan organizējot publiskos iepirkumus (ja nepieciešamie medikamenti un medicīnas preces nav pieejami EIS sistēmā), piemēram, specifiski medikamenti, kas tiek izmantoti tikai dzemdniecībā un citām slimnīcām nav nepieciešami. Veicot svītru kodu skenēšanu izmantotajām zālēm un medicīnas precēm pie konkrēta pacienta, informācija tiek ievadīta resursu pārvaldības sistēmā "Horizon".

- Mazās medicīnas preces (vates kociņi, baldriānu tabletes utt.) noraksta, tiklīdz tās tiek nodotas nodaļai.
- Pārējās zāles un medicīnas preces tiek norakstītas uz pacientu, izmantojot "MEDPROGRAMMU", reizi mēnesī ar noliktavas kustību uz Dzemdību centru, Dzemdību centrs uzskaita, uz kuru pacientu tiek izlietotas zāles un medicīnas preces.
- Šķīdumus, antibiotikas un citas lietas noraksta uz nodaļu.

Saskaņā ar RDN pārstāvju sniegto informāciju, pārejot uz zāļu norakstīšanas sistēmu uz pacientu, finanšu ietaupījuma efekts nav konstatēts, ņemot vērā, ka zāļu un medicīnas preču kopējais cenu līmenis turpina augt.

Ņemot vērā, ka nodaļas var pasūtīt medikamentus un medicīnas preces pa tiešo no aptiekas, izmantojot Palma Medical sistēmu, visus procesus uzrauga RDN vadība un galvenie speciālisti, mediķi – reizi mēnesī izskata apkopoto informāciju - vai pret konkrētām diagnozēm ir pielietoti attiecīgi medikamenti, apliecinot, ka medikamenti lietoti pamatoti to derīguma termiņa laikā.

RDN tiek nodrošināta decentralizēta medikamentu krājumu vadība un aprīte, tādējādi veidojot medikamentu krājumu atlikumus nodaļās, kas vienlaikus rada risku, ka medikamenti netiek norakstīti atbilstoši to reālai izmantošanai.

³ Apstiprināta 18.08.2017., Rīk. Nr. V-74/2017

Pakalpojumu nodrošinātāji RDN telpās

RDN ir noslēgti vairāki līgumi ar ārpalpojumu sniedzējiem par pakalpojumu nodrošināšanu RDN telpās RDN klientiem: SIA "Centrālā laboratorija", SIA "BENU aptieka", SIA "Flower Bar" — ziedu, to izstrādājumu, telpaugu tirdzniecība, pašnodarbinātu personu /dati anonimizēti/, foto pakalpojumi, Rīgas pilsētas pašvaldības Rīgas pilsētas Dzimtsarakstu nodaļas kompetencē esošās funkcijas — jaundzimušo reģistrācijas nodrošināšana, četras ģimenes ārstes, viens līgums par koppraksi, Latvijas ginekologu un dzemdību speciālistu asociācijai tās darbības nodrošināšanai un pakalpojumu sniedzējiem, kuru darbība saistīta ar autotransporta novietošanu garāžas celtnē, tehnisko iekārtu izvietošanu, RD informācijas tehnoloģiju centra retranslācijas sistēmu izvietošanu un tehnisko iekārtu izvietošana, apsardzes darbības nodrošināšanu.

RDN drīkst neizmantoto īpašuma daļu izīrēt, bet nomas līgums nevar būt ilgāks par 5 gadiem.

RDN izīrē daļu no telpām, un atsevišķos gadījumos īrnieki sadarbojas ar RDN, piemēram, aptieka, ārstu prakse, SIA "Centrālā laboratorija", Nodibinājums "Dzemdību nama fonds", Latvijas ginekologu un dzemdību speciālistu asociācija.

RDN nav tieša sadarbība un konkurence ar ģimenes ārstu praksēm. Ģimenes ārstu pacienti ir Miera ielas teritorijas iedzīvotāji, tāpēc praksi pārcelšana uz citu Rīgas mikrorajonu, atbilstoši RDN pārstāvju sniegtajai informācijai, neesot iespējama — netiks nodrošināta pacientiem ģimenes ārstu pieejamība. Atbilstoši RDN sniegtajai informācijai, šo ģimenes ārstu uzskaitē esošie iedzīvotāji neveido RDN klientu loku, jo pārsvarā tie ir pensijas vecuma iedzīvotāji un pāris bērni vecumā līdz 14 gadu vecumam (zīdaiņu praktiski nav).

Ārpakalpojumu nodrošinātāji

- VSIA Bērnu klīniskās universitātes slimnīca (BKUS) - noslēgts līgums uz nenoteiktu laiku par skrīninga un morfoloģisko izmeklējumu pakalpojumu sniegšanu, kurus neapmaksā valsts, atbilstoši spēkā esošajam "Valsts apmaksājamo laboratorisko izmeklējumu un to apmaksas nosacījumu sarakstam".
- Par medicīnisko pakalpojumu sniegšanu patohistoloģiskajā diagnostikā atsevišķs līgums ar SIA "Akadēmiskā histoloģiskā laboratorija".

Tikai ar RD Īpašuma un Labklājības departamenta saskaņojumu var tikt noslēgts nomas līgums. 30% no nomas maksas nomnieks ieskaita RD Īpašuma departamenta norādītā kontā, atlikušie 70% tiek ieskaitīti RDN norādītā kontā. RD ir noteikusi 4 vērtētājus, kuri drīkst vērtēt nekustamā īpašuma nomas vērtību. Pēc saskaņojuma saņemšanas var tikt noslēgts nomas līgums starp RDN un nomnieku.

Vidēja termiņa stratēģijā iekļautie **RDN darbības statistiskie rādītāji** ir cieši saistīti ar dzimstības līmeni valstī, un tam ir tendence samazināties katru gadu, līdzvērtīgi arī RDN sasniegtajiem kvantitatīvajiem rādītājiem.

RDN regulāri informē RD par nepieciešamiem **infrastrukturās uzlabojumiem**.

RDN nodrošina datu nodošanu **e-veselības sistēmā** atbilstoši normatīvos noteiktajam: e-receptes un e-darba nespējas lapas izrakstīšanai. Tiek izmantotas citas IT sistēmas, lai optimizētu RDN darbu un nodrošinātu nepieciešamās kontroles attiecībā uz sniegto pakalpojumu uzskaiti. Speciāli RDN tika izveidota un veiksmīgi tiek lietota pacientu uzskaites sistēma "MEDPROGRAMMA", kurā ietverta visa nepieciešamā medicīniskā informācija par veiktajām manipulācijām, jaundzimušo reģistra kartes u.c.

Veiktas būtiskas **investīcijas materiāltehniskā nodrošinājuma attīstībā** RDN, iegādājoties modernas un mūsdienu prasībām atbilstošas tehnoloģijas, piemēram, hipotermijas un USG iekārtas, paplašinot sniegto pakalpojumu apjomu. Hipotermijas iekārtas noslodze ir zema, tomēr tās esamība ir ļoti būtiska, lai glābtu jaundzimušo dzīvību, jo šādas iekārtas ir vitāli nepieciešamas krīzes situācijās. USG iekārta arī ir nepieciešama ikdienas pārbaužu nodrošināšanā, tāpēc kopējais iekārtu noslodžu līmenis nav viennozīmīgi vērtējams.

RDN sadarbojas ar Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīcu ārkārtas/krīzes situāciju risināšanā, izmantojot tehnoloģijas, kas pieejamas abām slimnīcām.

Ir izstrādāta Kvalitātes vadības un energopārvaldības sistēma, **iekļaujot detalizētus procesu aprakstus un procesa kartes** gan vadības procesiem, gan medicīniskā atbalsta procesiem, darba instrukcijām, medicīniskās aprūpes protokoli un daudzi citi.

2.3. Rīgas domes deleģētie uzdevumi un nodrošinātā infrastruktūra

RD deleģētās funkcijas un uzdevumi

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma⁴ 40.pantu publiska persona var deleģēt privātpersonai vai/ un citai publiskai personai pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.pantu, deleģējot pārvaldes uzdevumus, par funkcijas izpildi kopumā atbild attiecīgā publiskā persona.

Saskaņā ar RD 2011.gada 1.marta saistošo noteikumu Nr.114 „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums” 3.pielikuma 11.punktu **“Dzemdību nams sniedz stacionāros un ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus dzemdību palīdzības jomā un sociālā darba pakalpojumus Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un veicina Rīgas pilsētas iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu, veicot komercdarbību stratēģiski svarīgā nozarē, kurā tirgus tikai daļēji ir spējīgs nodrošināt kapitālsabiedrības interešu īstenošanu”**.

Tabulā zemāk sniegta informācija par RD deleģētajiem uzdevumiem un to faktisko izpildi. Informācija par faktisko izpildi iekļauta, pamatojoties uz intervijām ar RDN darbiniekiem un dokumentu analīzi.

RD deleģētais uzdevums	Faktiskā izpilde
Nodrošināt normatīvajos aktos noteiktajām prasībām atbilstošas veselības aprūpē izmantotajām tehnoloģijas un telpu labiekārtojumu	Investīcijas pamatlīdzekļos, vairāk nekā EUR 200,000 2018.gadā. ERAF projektu īstenošana - vairāk nekā 1 miljons EUR.
Nodrošināt atbilstošas kvalifikācijas ārstniecības personas un ambulatoriskajā daļā, dienas stacionārā	RDN ir 81 ārsts un 117 vecmātes u.c. speciālisti (kopā 232.5 slodzes Ārstniecības departamentā). Sniegti pakalpojumi vairāk nekā 5000 dzemdībām gadā.
Sniegt veselības aprūpes pakalpojumus dzemdību palīdzības jomā sekundārās ambulatorās, sekundārās stacionārās un terciārās stacionārās veselības aprūpes līmenī - perinatālās aprūpes pakalpojumus	Grūtniecības patoloģija vairāk nekā 700 gadījumu gadā, vairāk nekā 60 ginekoloģiskās pacientes gadā, vairāk nekā 800 jaundzimušo intensīvā terapijā.
Grūtnieču aprūpe (ginekologs, internists, oftalmologs, ambulatoriskie izmeklējumi, manipulācijas, ārstniecība dienas stacionārā un stacionārā)	Grūtnieču aprūpe vairāk nekā 700 gadījumu gadā, plaša spektra diagnostiskie pakalpojumi grūtnieču aprūpē un prenatālajā diagnostikā.
Dzemdību palīdzība	Vairāk nekā 5000 dzemdību gadā.
Jaundzimušo aprūpe	Ārstēti vairāk nekā 800 jaundzimušo - t.sk. intensīvās terapijas nodaļā un mātes un bērna aprūpes nodaļā. Ieviesti vairāki jauni pakalpojumi - "Zīdaiņu masāža", "Slingu terapija", ķermeņa atdzēsēšanas metode jaundzimušajiem un inteliģentās skābekļa vadības metode jaundzimušajiem.
Ārstu speciālistu pakalpojumi	Sniegts plaša spektra pakalpojumu klāsts.
Vakcinācija	Vakcinācijas kabinets RDN 3. stāvā un ambulatoriem pakalpojumiem RDN 2.stāvā. Vakcinācijas jaundzimušajiem, grūtniecēm (no 01.10.2019 grūtniecēm bezmaksas vakcīnas pret gripu), darbiniekiem (trešo gadu bez maksas pret gripu, jo liela riska grupa) un maksas vakcinācijas (piemēram, pret A hepatītu, ērcu encefalītu u.c.).
Ģimenes izglītošana (zīdīšanas veicināšana, elpošanas vingrinājumi, grūtnieču vingrošana, lekcijas u.c.)	RDN mājas lapā pieejama informācija par ģimenes skolu ⁵ .
Veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu, nodrošinot speciālistu pakalpojumu (konsultāciju) pieejamību, tai skaitā par indivīda iespējām saglabāt un uzlabot veselību, veselību veicinošu paradumu attīstīšanu, motivācijas un atbildības attīstīšanu veselīga dzīvesveida	RDN mājas lapas sadaļā “Ģimenes skola” ir iekļauta informācija par veselību veicinošiem pasākumiem, piemēram, lekcijas topošajiem un jaunajiem vecākiem ⁶ . Izveidoti uzskates materiāli par grūtnieču uzturu, ģimenes skola ar nodarbībām veselīgam dzīvesveidam.

4 <https://likumi.lv/doc.php?id=63545>

5 <https://rdn.lv/lv/>

6 <https://rdn.lv/lv/ģimenes-skola/lekcijas-toposajiem-un-jaunajiem-vecakiem/>

izvēlē, organizējot un atbalstot veselību veicinošus pasākumus, kas ir vērsti uz cilvēka vispārējās veselības uzlabošanu un stiprināšanu	Maksas pakalpojums – algologs, osteopāts, neatgriezeniskās kontracepcija veikšana.
Nodrošināt informācijas pieejamību kapitālsabiedrības tīmekļa vietnē www.rdn.lv , sociālajos medijos, informatīvajos materiālos, informācijas standos un publicitātes pasākumos par RDN sniegtajiem valsts apmaksātajiem un maksas veselības aprūpes pakalpojumiem un veselību veicinošiem jautājumiem	RDN mājaslapā iekļauta informācija par maksas pakalpojumiem. RDN mājaslapā it iekļauta informācija par valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem ⁷ . RDN mājaslapas sadaļā "Ģimenes skola" ir iekļauta informācija par veselību veicinošiem pasākumiem, piemēram, lekcijas topošajiem un jaunajiem vecākiem ⁸ .
Nodrošināt sociālā darba pakalpojumu sniegšanu ārstniecības iestādē	RDN pieejamas viens sociālais darbinieks, kura izdevumus sedz RD (RDN izraksta rēķinu RD par veiktajiem izdevumiem (t.sk. atalgojuma izmaksu soc. darbiniekam), kurus attiecīgi kompensē RD. Sociālā darbinieka galvenais uzdevums identificēt riska pacientus un nodot citām organizācijām informāciju (piemēram, nepieciešamības gadījumā informē soc. centrus, bāriņtiesas), ja rodas šaubas par mātes spējām parūpēties par bērnu pēc RDN atstāšanas. RDN nav saņemti aizrādījumi par sociālā darbinieka darba nodrošināšanu no RD.

Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalība RDN kā kapitālsabiedrībā atbilst Publiskas personas kapitāldaļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto un Konkurences likumā 14.1 pantā noteikto, valstij, pašvaldībām un to piederošajām kapitālsabiedrībām nosakot īpašu atbildību ievērot konkurences neitralitātes principu – nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret privātajiem un publiskajiem tirgus dalībniekiem, secināms, ka RDN kā kapitālsabiedrības veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšana ir ļoti svarīga iedzīvotājiem, kā arī RDN pilda neatliekamās medicīniskās palīdzības funkciju dzemdniecības sfērā, ko nav iespējams veikt citiem tirgus dalībniekiem un RD izveidotā kapitālsabiedrība RDN nekropļo konkurenci dzemdniecības jomā.

Rīgas domes nodrošinātā infrastruktūra un ieguldījumi infrastruktūrā

18.09.2009 noslēgts nekustamā īpašuma lietošanas un apsaimniekošanas līgums ar Rīgas pilsētas kapitālsabiedrībām. No RD puses līgumu parakstīja RD Īpašuma departaments un RD Labklājības departaments. Īpašums nepieciešams kapitālsabiedrības veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai.

Kapitālsabiedrībai deleģēto funkciju nodrošināšanai (punkts 1.4.) nepieciešamā īpašuma apsaimniekošana un uzturēšana tiek nodrošināta par Īpašuma departamentam piešķirtajiem Rīgas pilsētas pašvaldības un kapitālsabiedrības budžeta līdzekļiem.

Rīgas dome tieši nefinansē RDN, bet investē infrastruktūrā, kas ir nodota RDN lietošanā bez atlīdzības, piemēram, ēkas siltināšanas projekts, bruģis pie RDN. RD veiktās investīcijas ir iekļautas RD bilanci.

Atsevišķos gadījumos nomnieki ir veikuši investīcijas iznomātajā īpašumā, kā, piemēram, SIA "Centrālā Laboratorija", bet šīs investīcijas nav iekļautas RDN vai RD bilanci un par veikto investīciju summu nav samazināta īres maksa, jo nav saņemta atbilstoša atļauja no RD.

Gala lēmumu par iznomāšanu un cenu nosaka ar RD komisijas lēmumu vai rīkojot izsoli.

Kopumā tiek izīrēti vairāk nekā 610,9 m², kas ir ļoti maza daļa no visām telpām. Lielākā daļa nomas līgumu beidzas 2020.gadā.

⁷ <https://rdn.lv/lv/grutniecem/grutniecuc-aprupe/>

⁸ <https://rdn.lv/lv/gimenes-skola/lekcijas-toposajiem-un-jaunajiem-vecakiem/>

RD deleģētās funkcijas ir atspoguļotas **RD deleģēšanas līgumā**, kas regulāri tiek pārskatīts, lai atspoguļotu aktuālās vajadzības attiecībā uz veselības aprūpes pakalpojumiem.

RDN nodrošina gan valsts apmaksātos, gan maksas veselības aprūpes pakalpojumus, tādējādi pēc iespējas **efektīvāk izmantojot pieejamos resursus** un nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumus ārkārtas situācijās, kad privātie dzemdību palīdzības un perinatālās aprūpes pakalpojumu sniedzēji nav spējīgi nodrošināt atbilstošas kvalitātes pakalpojumus.

RDN laboratorijas un histoloģijas pakalpojumus **iepērk ārpuskalpojumā**, pamatojoties uz nepieciešamajām investīcijām laboratorijas pakalpojumu nodrošināšanai.

RDN tiek nodrošināta **sociālo pakalpojumu sniegšana** RDN telpās, atbilstoši pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumā noteiktajam. RDN uzrauga sociālā darbinieka darbu izpildi, veicot iekšējos auditus un nodrošinot savlaicīgu atskaišu iesniegšanu RD.

2.4. Rīgas Dzemdību nama finanšu analīze

Rīgas Dzemdību nama bilance

RDN finanšu uzskaitē izmanto resursu pārvaldības sistēmu "Horizon", un sistēmā ir pieejami visi dati, sākot no 2018. gada. RDN gada pārskatus auditē zvērināts revidents, un RDN gada pārskati ir pieejami RDN mājas lapā⁹.

2017. gadā apmēram puse no RDN aktīviem ir ieguldījumi pamatlīdzekļos, tai skaitā ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos un tehnoloģiskās iekārtās. RDN ir ievērojami naudas uzkrājumi un uzkrātie ieņēmumi. RDN pamatā tiek finansēts no pašu kapitāla, gan no pamatkapitāla (vairāk nekā kā 1,4 miljoni EUR), gan investējot uzņēmumā iepriekšējo gadu peļņu (vairāk nekā 200 tūkst. EUR). RDN bilance ir atspoguļota tabulā zemāk (2017.gads, 2018.gads un 2019.gads).

	2017	2018	2019
AKTĪVS			
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi			
Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	67 246	53 252	100 362
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem	31 599	36 166	
Nemateriālie ieguldījumi kopā	98 845	89 418	100 362
Pamatlīdzekļi			
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	434 034	382 607	1 439 279
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	801 708	1 028 487	1 186 399
Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	50 274	50 482	42 977
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		1 017 660	
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	27 191	17 200	
Pamatlīdzekļi kopā	1 313 207	2 496 436	2 668 655
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā	1 412 052	2 585 854	2 769 017
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi			
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	208 199	270 236	379 144
Krājumi kopā	208 199	270 236	379 144
Debitori			
Pircēju un pasūtītāju parādi	118 592	70 971	215 314
Citi debitori	1 086	7 817	7 351
Nākamo periodu izmaksas	22 479	26 771	78 925
Debitori kopā	142 157	105 559	301 590

9 https://www.rdn.lv/images/userfiles/Administrativas_lietas/2018_gada_parskats_apstipr.pdf

Nauda	823 394	995 498	1 372 269
Apgrozāmie līdzekļi kopā	1 173 750	1 371 293	2 053 003
AKTĪVS KOPĀ	2 585 802	3 957 147	4 822 020
PASĪVS			
Pašu kapitāls			
Pamatkapitāls	661 865	661 865	661 865
Rezerves: pārējās rezerves	597 507	597 507	597 507
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	212 707	348 255	607 667
Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	135 548	259 412	614 650
Pašu kapitāls kopā	1 607 627	1 867 039	2 481 689
Kreditori			
Ilgtermiņa kreditori			
Nākamo periodu ieņēmumi			900 417
Ilgtermiņa kreditori kopā			900 417
Īstermiņa kreditori			
No pircējiem saņemtie avansi		962 336	
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	116 159	174 811	237 919
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	275 308	350 143	435 206
Pārējie kreditori	275 117	300 313	361 581
Nākamo periodu ieņēmumi	5 274	3 190	113 156
Uzkrātās saistības	306 317	299 315	292 052
Īstermiņa kreditori kopā	978 175	2 090 108	1 439 914
Kreditori kopā	978 175	2 090 108	2 340 331
PASĪVS KOPĀ	2 585 802	3 957 147	4 822 020

Galvenie uzņēmuma darbības rādītāji, pamatojoties uz bilances pozīciju analīzi iekļauti zemāk (uz 01.07.2019):

Rādītājs	2017	2018	2019
Likviditāte (apgrozāmie līdzekļi / īstermiņa saistības)	1.20	0.66	1.43
Ātrā likviditāte ((apgrozāmie līdzekļi – krājumi) / īstermiņa saistības)	0.99	0.53	1.16
Naudas līdzekļi (nauda / īstermiņa saistības)	0.84	0.48	0.95
Parādu saistības (kreditori / aktīvs kopā)	0.38	0.53	0.49
Parādi pret pašu kapitālu (kreditori / pašu kapitāls)	0.61	1.12	0.94
Kreditori bez ERAF projekta finansējuma, EUR	978 175.00	2 090 108.00	1 439 914.00
Parādu saistības (kreditori / aktīvs kopā)	0.38	0.53	0.30
Parādi pret pašu kapitālu (kreditori / pašu kapitāls)	0.61	1.12	0.58

Nemot vērā, ka atbilstoši starptautiskajiem standartiem likviditātes rādītājam jābūt vismaz 0.8-1, jo tādā gadījumā iestāde reāli spēj segt īstermiņa saistības, kā tas ir RDN 2017.gadā un 2019.gada I pusgadā, kad koeficients ir virs 1, savukārt 2018.gadā novērojams koeficienta kritums, kad koeficients bija zemāks par 1, kas skaidrojams ar 2018.gada budžetā samaksāto avansu ERAF projekta īstenošanai. Vienlaikus arī RDN ātrā likviditāte ir palielinājusies, salīdzinot 2019.gadu un 2018.gadu.

RDN pašu kapitāla rādītājs nav augsts, bet tam ir tendence pieaugt, jāņem vērā, ka lielākā kreditora summa ir ERAF projekta finansējums, bet tiks attiecināts uz ienākumiem nākamajos periodos.

Ieņēmumu un izdevumu aprēķins

RDN ieņēmumu un izdevumu faktiskā izpilde ir atspoguļota tabulā zemāk.

	2017¹⁰	2018¹¹	2019
--	--------------------------	--------------------------	-------------

10 https://rdn.lv/images/userfiles/administracija/Publicojam%C4%81_inform%C4%81cija/Merku_izpilde_www_2017.pdf

11 https://rdn.lv/images/userfiles/Administrativas_lietas/Darba_plans_2018_izpilde_12mensesi_www.pdf

Neto apgrozījums	8 623 804	9 552 830	11 086 551
Sniegto pakalpojumu izmaksas	8 042 542	8851137	9 999 081
Bruto peļņa vai zaudējumi	581 262	701 693	1 087 470
Administrācijas izmaksas	408 231	442 274	473 348
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	306 642	5 119	95 929
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	342 552	4 499	94 710
Pārskata peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	137 121	260 039	615 341
Atliktā uzņēmuma ienākumu nodokļa uzkrājumi	1573	627	691
Pārskata peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem	135 548	259 412	614 650

Kā redzams no tabulā iekļautās informācijas, RDN pēdējos gados strādā ar peļņu un ir pieaudzis RDN apgrozījums. Atsevišķi uzņēmuma darbības efektivitātes rādītāji iekļauti zemāk, bet jāņem vērā, ka tie nepietiekami raksturo uzņēmuma darbību, jo lielākā daļa uzņēmuma aktīvu (ēkas, kur veiktas ievērojamās investīcijas), kas tiek izmantoti darbības veikšanai, tiek iznomāti no RD un ir iekļauti RD bilanci un to nolietojums nav iekļauts RDN peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Rādītājs	2017	2018	2019
Aktīvu apgrozījums (Neto apgrozījums / aktīvs kopā)	3,34	2,41	2.30
Peļņas rādītājs (peļņa / neto apgrozījums)	0,02	0,03	0.06
Bruto peļņas rentabilitāte	6,74	7,35	9.81
Kapitāla atdeve (peļņa / pašu kapitāls)	8,53%	13,93%	24.80%

Atbilstoši veiktajai analīzei secināms, ka RDN aktīvu apgrozījuma rādītājs ir samazinājies pēdējo gadu laikā, bet šis samazinājums ir bijis mērens. Tā kā visu aktīvu apriņķa koeficients nedrīkst būt pārāk augsts vai zems, tad var teikt, ka šis rādītājs RDN ir labs. Tas nozīmē, ka RDN nav bijušas pārāk lielas investīcijas, kā arī nav jāiegulda papildus līdzekļi aktīvos, lai RDN spētu veiksmīgi darboties.

Vērtējot kapitāla atdeves rādītāja rezultātu, kas pēdējos trīs gados ir pieaudzis no 9% līdz 23%, var tikt uzskatīts par pietiekoši labu – RDN vērojama efektivitāte peļņas veidošanā, izmantojot pieejamo kapitālu.

RDN saņem ziedojumus¹², bet laika posmā 2017.- 2019.gads saņemto ziedojumu summa ir nenoziņmīga, mazāka nekā 2 000 EUR.

RDN galvenās izdevumu kategorijas atspoguļotas tabulā zemāk.

Izdevumu kategorija	2017.gads	2018.gads	2019.gads
Personāla izmaksas	5 895 969	6 891 655	7 812 518
Izdevumi par zālēm, medicīnas precēm un pakalpojumiem, inventāru, saimniecības materiāliem un pakalpojumiem	1 220 765	1 163 937	1 343 536
Pamatlīdzekļu nolietojums	265 190	255 767	251 818
Komunālie pakalpojumi	286 593	301 199	302 545
Remonta izmaksas	281 792	123 850	153 838
Pārējie izdevumi	92 233	1 110 415	134 826
Izdevumi kopā	8 042 542	8 851 137	9 999 081

Lielāko RDN izdevumu daļu veido personāla izmaksas, kas pēdējos gados ir palielinājušās un darbinieku skaits ir nedaudz pieaudzis. Kopumā 2019. gadā RDN ir 312 slodzes (ļoti dažādas pieredzes un kategoriju personāls), bet, rēķinot vidējo vērtību, tie ir 21 372 EUR uz vienu darbinieku gadā. Nākamā

12 https://www.rdn.lv/images/userfiles/Administrativas_lietas/Ziedojumi_PDF_03.2019.pdf

lielākā izmaksu kategorija ir izdevumi par zālēm, medicīnas precēm un pakalpojumiem, inventāru, saimniecības materiāliem un pakalpojumiem.

No valsts budžeta apmaksāti veselības aprūpes pakalpojumi

Saskaņā ar NVD informāciju¹³ un Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtību¹⁴ no valsts budžeta līdzekļiem apmaksā grūtniecības novērošanu, tostarp ārsta konsultācijas, laboratoriskos un diagnostiskos izmeklējumus pēc noteikta kalendāra, ko veic speciālisti līgumattiecībās ar NVD.

Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumu Nr.555 6.pielikumā noteiktajiem apmaksas nosacījumiem, RDN ir noteikta fiksēta piemaksa par neatliekamās medicīniskās palīdzības pacientu uzņemšanas nodaļas darbību 2 504 571 EUR apmērā¹⁵.

Analizējot no NVD saņemto RDN finansējumu par pēdējiem 3 gadiem, secināms (tabulā zemāk), ka stacionāro pakalpojumu NVD finansējums, salīdzinot 2019.gadu ar 2017. gadu, ir audzis par 32.29 %, kas liecina par demogrāfijas pieaugumu laika gaitā RDN, lai gan valstī kopumā demogrāfiskie rādītāji krītas. Taču ambulatorajiem pakalpojumiem NVD finansējums ir ar mainīgu rādītāju, ko var izskaidrot ar pakalpojumu mainīgo pieprasījumu skaitu, kā arī ar kvalitātes rādītājiem.

	2017.gads, EUR	2017/2018	2018.gads, EUR	2018/2019	2019.gads, EUR*
Ambulatorie pakalpojumi	749 681	-5,51%	710 561	+15.45%	820 335
Stacionārie pakalpojumi	6 044 907	+14,53%	7 072 856	+17.76%	8 329 106

Garantēti saņemtā summa RDN ir pacientu iemaksas, jo to apmaksu veic no valsts budžeta līdzekļiem, tādējādi praktiski neveidojas debitoru parādi.

MK noteikumos Nr.555 ir noteikti konkrēti speciālistu un aprūpes veidu tarifi par sniegto dzemdību palīdzību, tomēr NVD līgumā noteiktais tarifa apmērs nav garantēts un katru mēnesi tiek rēķināts pēc iepriekšējā mēneša faktiskās sniegto pakalpojumu izpildes. Atbilstoši RDN pārstāvju sniegtajai informācijai, ja sniegto pakalpojumu apmērs tiktu plānots atbilstoši NVD plāniem, tad rastos sniegto pakalpojumu plānu neizpilde, netiktu sasniegts minimālais pacientu skaits, kuriem tiktu sniegti valsts apmaksāti pakalpojumi. Apkalpoto pacientu skaitu nevar ietekmēt, jo valstī kopumā krītas demogrāfiskie rādītāji, vidēji par 10 % gadā, bet RDN pacientu kritums ir vidēji par 3,6 %.

Maksas pakalpojumi

RDN ir izstrādāti ieteikumi maksas pakalpojumu cenas noteikšanai (apstiprināti 2019.gada 5.novembrī). Pakalpojuma cenas noteikšanā ņem vērā pakalpojuma pašizmaksas izdevumus (tiešās izmaksas – materiālu izmaksas, darba izmaksas, aparātūras izmaksas utt., netiešās izmaksas – administrācijas izmaksas, pārdošanas un uzturēšanas izmaksas) un plānoto peļņu, kuras apmēru nosaka Valde.

Ieņēmumu veids	2017.gads	2018.gads	2019.gads
Medicīniskie pakalpojumi	1 581 759	1 527 266	1 622 205
Apmācības (rezidentu apm., prakses)	80 365	102 902	151 791
Pārējie ieņēmumi	35 932	30 833	32982
Ieņēmumi kopā	1 698 056	1 661 001	1 806 978

Maksas pakalpojuma atlaides - Rīdzinieku kartes īpašniekiem par paaugstināta servisa palātas izmantošanu 5% apmērā no rēķina summas tiek piešķirtas pacientēm, kuras Uzņemšanas nodaļas darbiniekiem vai (izrakstoties) kasierim uzrāda uz viņa vārda izdotu Rīdzinieka karti.

Izvērtējuma periodā realizēti ES fondu finansētie projekti

¹³ <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/grutnieciba-un-dzemdibas>

¹⁴ <https://likumi.lv/ta/id/301399-veselibas-aprupes-pakalpojumu-organizesanas-un-samaksas-kartiba>

¹⁵ <https://likumi.lv/ta/id/301399-veselibas-aprupes-pakalpojumu-organizesanas-un-samaksas-kartiba>

RDN projekts "**Kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru**" ar īstenošanas periodu no 01.11.2017 līdz 31.01.2019.

Projekta ietvaros tika paredzēts uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru SIA "Rīgas Dzemdību nams", kas nodrošina neatliekamās palīdzības sniegšanu dzemdētājām, grūtniecēm, nedēļniecēm un jaundzimušajiem. Projekta pasākumi:

- Informācijas un publicitātes pasākumi
- Dzemdību telpu izveide
- Evakuācijas kāpņu atjaunošanas darbi
- Grūtniecības patoloģijas un pirmsdzemdību aprūpes nodaļas telpu atjaunošanas darbi
- Jaundzimušo intensīvās terapijas nodaļas telpu atjaunošanas darbi
- Tehnoloģiju iegāde dzemdību telpām, iegādājoties dzemdību gultas, centrālo monitorējamo staciju, STAN monitoru drošai un uz pierādījumiem balstītām atziņām atbilstoši dzemdību aprūpei.

Projektu realizēja RDN, investīcijas tiek iekļautas RDN bilanci. 2018. gadā kā avansa maksājumi un 2019. gadā kā pamatlīdzekļi un kā nākamo periodu ieņēmumi (ERAF un valsts finansējuma daļa). Investīciju apjoms tika iekļauts investīciju plānā un saskaņots ar RD. Kopējās projekta izmaksas 1 284 990 EUR.

RDN ieviesa ERAF projektu 9.3.2.0/17/I/012, kur **investīcijas tika veiktas RD piederošos pamatlīdzekļos**. Nākamo 10 gadu laikā RDN jāturpina izmantot RD nekustamais īpašums.

Bez RD veikto investīciju RDN infrastruktūrā iekļaušanas pašizmaksas aprēķinā, nav iespējams novērtēt, vai sniegto pakalpojumu cenas ir atbilstošas faktiskajām izmaksām.

RDN nepieciešamās telpas pakalpojumu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai izmanto bez atlīdzības, tādējādi sniegto veselības pakalpojumu pašizmaksas aprēķinā netiek iekļautas īres izmaksas, un veselības aprūpes pakalpojumu pašizmaksa nav salīdzināma ar privātā sektora veselības pakalpojumu pašizmaksu.

RDN ieņēmumi veidojas no valsts apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem un maksas pakalpojumiem. RDN seko **NVD noslēgto līgumu saistību izpildei**, lai nodrošinātu NVD finansējumu.

RDN darbības finanšu rādītāju analīze liecina par **stabilu iestādes attīstību**, uzlabojoties likviditātes un kapitāla atdeves rādītājiem – parādot efektīvu kapitāla izlietošanas plānošanu.

RDN pēdējos trīs gadus savu darbību ir **noslēdzis ar peļņu** (lai gan 2019.gadā netika plānota peļņa), katru gadu tai palielinoties, kas liecina, ka izvēlēta finanšu līdzekļu pārvaldība ir pietiekami efektīva.

Nemot vērā, ka RDN lielāko pakalpojumu sniegšanas daļu veido dzemdību palīdzības pakalpojumi (iestādes specifika), sniegto pakalpojumu apmēru ietekmē **iedzīvotāju skaita izmaiņas** un attiecīgi - dzemdību skaits valstī.

3. RĪGAS DZEMDĪBU NAMA IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS IZVĒRTĒJUMS

3.1. Kapitālsabiedrības pārvaldība

Kapitālsabiedrības valde

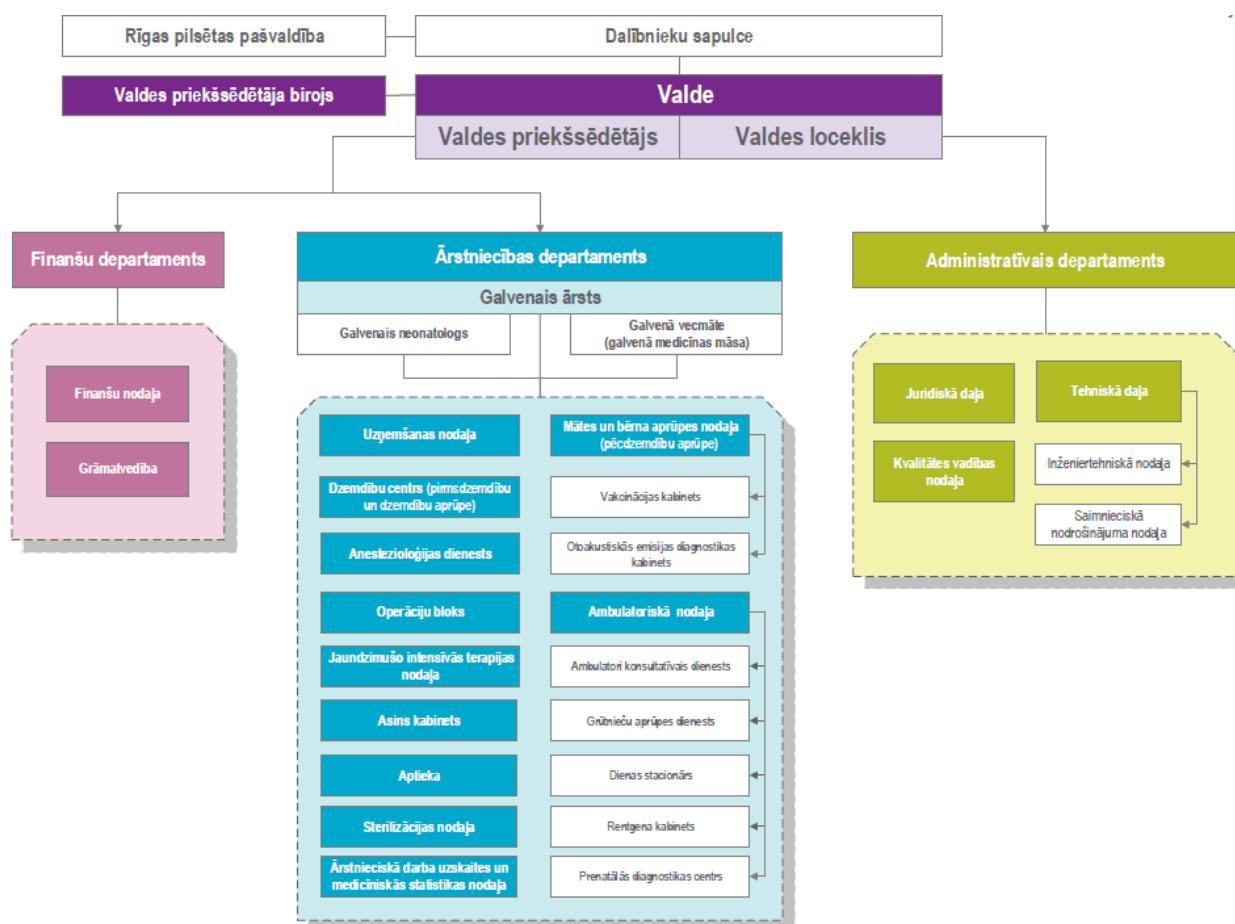
Viens no galvenajiem dokumentiem, kas nosaka iekšējās kontroles sistēmu, ir korporatīvās pārvaldības politika, kas apstiprināta 30.07.2019 ar Valdes sēdes lēmumu.

RDN pārvaldes institūcijas ir dalībnieku sapulce, ko pārstāv pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvis (Rīgas dome) un uzņēmuma valde. Lēmumi tiek pieņemti ar vienbalsīgu lēmumu "par".

Valde lēmumus pieņem saskaņā ar statūtos noteiktajiem nosacījumiem. Valdes lēmumu pieņemšanas kārtība tiek noteikta ar valdes lēmumu, kas ir publiski pieejama RDN mājas lapā.

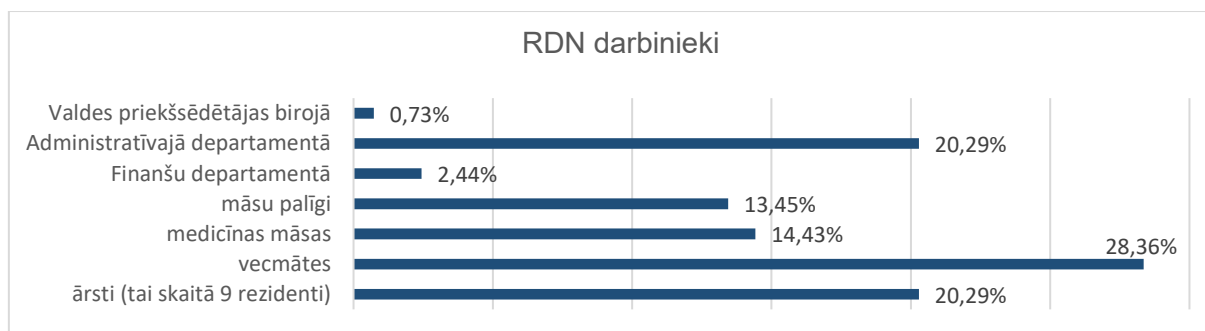
Organizatoriskā struktūra

Organizatoriskā struktūra veidota lineāri un organizēta 3 virzienos: finanšu (Finanšu departaments), ārstniecības (Ārstniecības departaments) un administratīvi tehniskie jautājumi (Administratīvais departaments). Finanšu un Administratīvajā departamentā tiek ievērots lineārais darba organizācijas princips, bet Ārstniecības departamentā noteiktu funkciju sadalījumā noteikta matricas struktūra. Finanšu un Ārstniecības departamenti ir tiešā Valdes priekšsēdētāja pakļautībā, bet Administratīvais departaments – Valdes locekļa pakļautībā¹⁶, kā atspoguļots organizatoriskā shēmā zemāk.

Cilvēkresursu politika un ekspertu nodrošināšana

RDN ir 5. līmeņa stacionārā ārstniecības iestāde. RDN 2019.gada oktobrī ir nodarbināti 411 darbinieki, t.sk.:

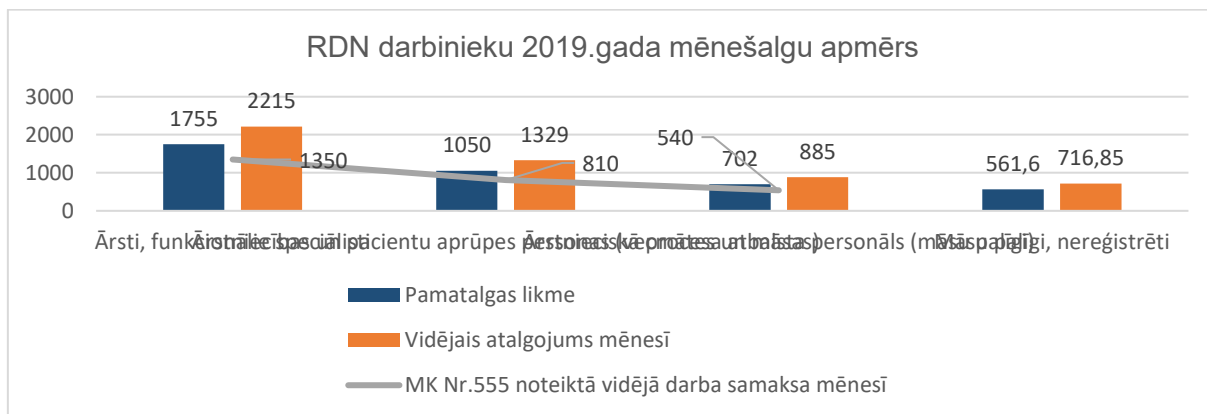
16 <https://rdn.lv/lv/par-mums/korporativa-parvaldiba/organizatoriska-struktura/>

Saskaņā ar štatū sarakstu uz 01.10.2019 ārstniecības procesā ir nodarbināti 232 darbinieki (slodzes), vadībā un finanšu uzskaitē 13 darbinieki (slodzes), atbalsta funkcijās 69 darbinieki (slodzes) jeb kopumā 314 darbinieki (slodzes).

Atalgojuma politika

Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība ir noteikta 2018.gada 28.augusta MK noteikumos Nr.555. Saskaņā ar RDN sniegto informāciju un gada plānos norādīto, sākot ar 2017. gada aprīli, katru gadu ir būtiski palielināts atalgojums esošajiem darbiniekiem, 3 gadu laikā dubultojot ārstniecības personu atalgojumu un padarot konkurētspējīgu arī pārējā personāla atalgojumu. Apmēram 80 % no visiem RDN gada izdevumiem ir personāla izmaksas.

Zemāk tabulā norādīts RDN darbinieku 2019.gada mēnešalgu apmērs pa amata grupām.

Vidējā darba alga mēnesī gan ārstiem, gan vecmātēm un māsām, gan māsu palīgiem RDN ir noteikta par 40% augstāka, kā MK noteikumos Nr.555. Lai piesaistītu jaunus darbiniekus, izstrādāti motivējoši atalgojuma kritēriji, tiek piemēroti elastīgi darba grafiki, veicināta mūsdienīgu tehnoloģiju apguve.

Rezidentiem nodrošināta iespēja nepieciešamības gadījumā mācību programmu un apmācības ciklus variēt atbilstoši individuālajām vajadzībām, atbilstoši kapitālsabiedrības finanšu iespējām noteiktas motivējošas piemaksas, kā arī deleģēti patstāvīgi, kompetencei atbilstoši uzdevumi, kas veicina profesionālo izaugsmi.

Korupcijas risku un interešu konflikta risku vadība

Iekšējās kontroles sistēma korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai ir veidota saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 60 (17.10.2017) un KNAB 31.01.2018 vadlīnijām.

RDN ir izveidots procesu apraksts "SIA "Rīgas Dzemdību nams" iekšējās kontroles sistēma korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai", kas iekļauj pretkorupcijas pasākumu plānu, instrukcija pretkorupcijas plāna izpildes uzraudzībai, veidlapas, kas aizpildāmas korupcijas riskam pakļauto funkciju novērtēšanai, kā arī korupcijas riskam pakļauto amatu saraksta veidlapa.

Saskaņā ar RDN sniegto informāciju par RDN darbību, nav ziņojumi KNAB, kā arī nav atvērtu tiesvedības procesu. RDN mājas lapā ir pieejama trauksmes cēlēju ziņošanas sistēma, bet praksē nav bijuši ziņojumu gadījumi.

RDN ir izveidota **skaidra organizatoriskā struktūra**, nodrošinot darba organizāciju un atskaitīšanos, kā arī piemērojot vienādus korporatīvās pārvaldības principus visām struktūrvienībām.

RDN ir izstrādāta **Darba samaksas sistēma** un noslēgts Darba Koplīgums. RDN vadība uzrauga, lai atalgojuma līmenis būtu konkurētspējīgs, tādējādi nodrošinot, ka Rīgas rajonu iedzīvotāji saņem ārstniecības pakalpojumus no labiem un kvalificētiem speciālistiem.

RDN ir **dokumentēti galvenie darbības procesi**, ietverot pretkorupcijas pasākumu plānu, plānu izpildes novērtējumus un atbildības struktūru procesu īstenošanā.

3.3. Rīgas Dzemdību nama publiskie iepirkumi

RDN publiskie iepirkumi

Daļu no kapitālsabiedrības darbībai nepieciešamajiem materiāliem un pakalpojumiem kapitālsabiedrība iepērk, izmantojot publiskos iepirkumus. Pielikumā Nr.1. ir apkopota Iepirkumu Uzraudzības Biroja (IUB) mājas lapā publiski pieejamā informācija par RDN publiskajiem iepirkumiem, sākot ar 2017. gadu. Laika periodā no 2017. gada 1. janvāra IUB mājaslapā nav informācijas par sūdzībām saistībā ar Rīgas RDN organizētiem iepirkumiem.

Laika periodā no 2017.gada 1. janvāra IUB mājas lapā nav konstatējama informācija par sūdzībām saistībā ar RDN organizētajiem iepirkumiem.

RDN ir izveidots **procesu apraksts "Par iepirkumu vadību SIA "Rīgas Dzemdību nams"**. Iepirkumu plānošanas un procedūras norisei izstrādātas veidlapas, t.sk. zemsliedzīga iepirkumu veikšanai noteiktas veidlapas tirgus situācijas iepriekšējai izpētei (V-05/IEP/v07), finanšu piedāvājumu forma (V-06/IEP/v02), tehniskās specifikācijas forma (V-07/IEP/v01) un citas formas.

4. VESELĪBAS APRŪPES SNIEDZĒJI RĪGĀ

Rīgas pilsētas teritorijā veselības aprūpes pakalpojumus sniedz Rīgas pašvaldības ārstnieciskā profila kapitālsabiedrības, valsts kapitālsabiedrības, privātās kapitālsabiedrības un ārstu privātprakses. Saskaņā ar RD Pilsētas attīstības departamenta datiem 2019. gadā Rīgā veselības aprūpes pakalpojumus sniedza 682 ārstniecības iestādes, no kurām apmēram 30% ir izvietotas centra rajonā. Saskaņā ar Ārstniecības iestāžu reģistra datiem 2019. gadā Rīgas pilsētas teritorijā strādā 2 055 ārstniecības iestādes (ieskaitot struktūrvienības un filiāles).

Ārstniecības iestādes Rīgā

Saskaņā ar pieejamajiem datiem Rīgā 30.09.2019 darbojas ap 1 600 ārstniecības iestāžu (pieņemts, ka vairākas vienai personai piederošai prakses vai klīnikas tiek uzskatītas par 1 ārstniecības iestādi), kas atbilst Ārstniecības likuma 1. panta 3.punktā minētajam (ārstniecības iestādes):

- ārstu prakses, iekļaujot ģimenes ārstu prakses un ārstu speciālistu prakses;
- valsts iestādes;
- pašvaldību iestādes;
- saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus.

Zemāk iekļauts analītisks materiāls par katru no ārstniecības iestāžu veidiem un RDN sadarbība un konkurence ar katru no ārstniecības iestāžu veidiem.

Valsts kapitālsabiedrības

Ārstniecības pakalpojumus dažādās jomās Rīgā īsteno 6 valsts kapitālsabiedrības, kas piedāvā gan valsts apmaksātu ārstēšanu (ar līdzmaksājumu¹⁷), gan maksas pakalpojumus, kam konkrētām pacientu grupām piemēro maksas atvieglojumus¹⁸. Informācija par valsts kapitālsabiedrību neto apgrozījumu, nodarbināto skaitu un gultas vietu skaitu ir iekļauta tabulā zemāk.

	2017			2018		
	Neto apgrozījums, EUR	Gultu skaits	Nodarbināto skaits	Neto apgrozījums, EUR	Gultu skaits	Nodarbināto skaits
Bērnu klīniskā universitātes slimnīca ^{19 20}	36 170 567	396	2 018	43 272 026	316	1914
Iekšlietu ministrijas poliklīnika ^{21 22}	2 155 653	-	140	2 212 198	-	139

¹⁷ <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/pacienta-lidzmaksajumi/pacienta-lidzmaksajumu-apmeri>

¹⁸ <http://www.vm.gov.lv/lv/tava-veseliba/biezak-uzdotie-jautajumi/>

¹⁹ https://www.bkus.lv/sites/default/files/editor/parskats_2017_fs_250418_finalml.pdf

²⁰ https://www.bkus.lv/sites/default/files/editor/gada_parskats_2018.pdf

²¹ https://poliklinika.iem.gov.lv/wp-content/uploads/2019/03/gada-parskats_2017.pdf

²² https://poliklinika.iem.gov.lv/wp-content/uploads/2019/05/ML-gada-parskats_2018.pdf

Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca^{23 24}	89 638 430	823	2 946	104 982 580	840	2 923
Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca^{25 26}	99 460 331	1995	4 364	118 515 728	1991	4 422
Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca^{27 28}	13 629 995	197	473	16 506 206	220	522
Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs^{29 30}	13 329 453	536	931	16 305 220	536	947

Bērnu klīniskā universitātes slimnīca nodrošina valsts apmaksātu ārstniecības pakalpojumu sniegšanu bērniem ambulatori (poliklīnika, daudzfunkcionālais korpus) un stacionārā neatliekamās, steidzamās un plānveida palīdzības apjomā, piedāvājot arī maksas pakalpojumus.

Iekšlietu ministrijas poliklīnika nodrošina primāro un sekundāro ambulatoro veselības aprūpi.

Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca ir daudzprofilu slimnīca, kas sniedz pilna apjoma neatliekamo un plānveida medicīnisko palīdzību. Slimnīcai augsti ārstēšanas rezultāti ir sasniegti grūtnieču ar dzemdību patoloģijām un jaundzimušo intensīvajā terapijā.

Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca ir lielākā daudzprofilu ārstniecības iestāde Latvijā, kas nodrošina daudzpusīgu diagnostiku un ārstēšanu pacientiem.

Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca ir vienīgā specializētā ārstniecības iestāde Latvijā, kas sniedz augsti kvalificētu ārstniecības pakalpojumu primāru un sekundāru palīdzību skeleta traumu gadījumos, komplikētu traumu seku novēršanā, veic ortopēdiskas un rekonstruktīvas operācijas dažādu skeleta un locītavu slimību gadījumos.

Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs ir tiesu ekspertīžu iestāde, kura nodrošina tiesu psihiatriskās, psiholoģiskās un kompleksās ekspertīzes

Privātie medicīnas centri

Dažādu speciālistu pakalpojumi pieejami medicīnas centros, kas izvietoti dažādās Rīgas apkaimēs – Medicīnas centrā ARS, VCA (Veselības centru apvienības) poliklīnikās, Veselības centrā 4, MFD Veselības centros. Medicīnas centri darbojas kā sabiedrības ar ierobežotu atbildību, attīstot ne tikai vienu medicīnas centru, bet arī dažādas specializētas filiāles vai daudzfunkcionālas apkaimju filiāles.

Rīgas pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības un citu pašvaldību kapitālsabiedrības

Četras Rīgas pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības nodrošina veselības aprūpes pakalpojumus. Attēlā zemāk iekļauta informācija par kapitālsabiedrību apgrozījumu 2017. un 2018. gadā, miljonos EUR.

23 http://www.stradini.lv/sites/default/files/editor/Finan%C5%A1u%20p%C4%81rskati/Gada_parsk_2017_scan.pdf

24 <http://www.stradini.lv/sites/default/files/editor/Finan%C5%A1u%20p%C4%81rskati/Gada%20parskats%202018%20j.pdf>

25 https://www.aslimnica.lv/sites/default/files/editor/sfps_2017g.pdf

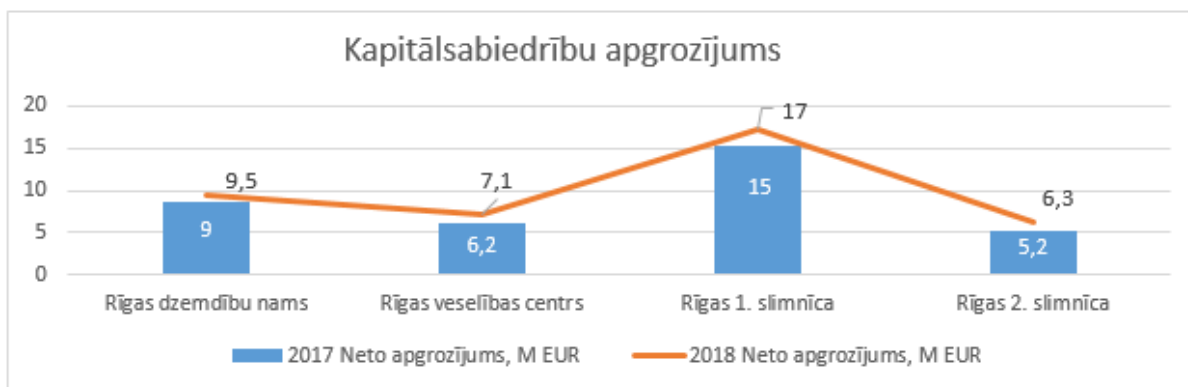
26 https://www.aslimnica.lv/sites/default/files/editor/sfps_2018g.pdf

27 <https://www.tos.lv/lv/dokumentacija/48>

28 <https://www.tos.lv/lv/dokumentacija/62>

29 http://www.rpnc.lv/wp-content/uploads/sites/3/2017/08/4_Gada-parskats-2017-ar-vad%C4%ABas-zi%C5%86ojumu-09_04_2018.docx

30 <http://rpnc.lv/wp-content/uploads/2019/05/2018.gada-p%C4%81rskats.docx>

Rīgas veselības centrs nodrošina veselības aprūpes pakalpojumus 6 filiālēs - "Ziepniekkalns", "Imanta", "Torņakalns", "Ilģuciems", "Bolderāja" un "Ķengarags". Tiek veikti gan valsts apmaksāti veselības aprūpes pakalpojumi, gan arī maksas pakalpojumi.

SIA "Rīgas 1. slimnīca" sniedz ambulatoros un plānveida stacionāra pakalpojumus un īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojumus Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un veicina Rīgas pilsētas iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu. Tiek piedāvāti gan maksas pakalpojumi, gan valsts budžeta finansēti pakalpojumi. Maksas atvieglojumi piemērojami Rīdzinieka karšu īpašniekiem.

Rīgas 2. slimnīca specializējas traumatoloģijā un ortopēdijā, īpaši ortopēdisko slimību ārstēšanā.

Dzemdību nams - valstī lielākā dzemdību palīdzības un perinatālās aprūpes iestāde, kas atbilst 2. perinatālās aprūpes līmenim.

NVD apmaksātu dzemdību pakalpojumu sniedzēji

Rīgā valsts apmaksātu dzemdību palīdzību sniedz RDN un Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā – ārstniecības iestādēs, kam ir līgums ar NVD. Tiek paredzēts, ka apmaksāti arī izdevumi par ārstniecības līdzekļiem, lai iestāde varētu nodrošināt pacienti ar dzemdību laikā nepieciešamajiem medikamentiem un materiāliem. Ārstniecības iestāde var piedāvāt papildus saņemt maksas pakalpojumus, bet tas neliedz saņemt valsts apmaksātas dzemdības.

RDN apmēram 78 % no visiem nodrošinātajiem pakalpojumiem ir NVD finansēti un 22% maksas pakalpojumi. Uz valsts apmaksātiem pakalpojumiem ir ļoti liela konkurence un tirgus pamatā ir sadalīts starp lielākajiem tirgus dalībniekiem.

RDN lielākie konkurenti ir Jūrmalas slimnīca Bulduros un Siguldas slimnīca, kur ir virs 1000 dzemdībām gadā, kā arī Ogres slimnīca ar dzemdību skaitu virs 400 gadā, bet šīs slimnīcas nestrādā ar komplikātiem gadījumiem atšķirībā no RDN, kas strādā ar 5.līmeņa problēmām. Sadarbībā ar šīm slimnīcām izpaužas, saņemot norīkojumus. Privātie pakalpojumu sniedzēji nodrošina dzemdības veselām grūtniecēm ar nekomplicētu grūtniecības norisi.

Saskaņā ar NVD mājas lapā³¹ pieejamo informāciju valsts apmaksātu dzemdību palīdzību Rīgā un Rīgas tuvumā sniedz RDN, PSKUS, Siguldas slimnīca, Jūrmalas slimnīca, Jelgavas slimnīca, Ogres slimnīca.

RDN visaktīvāk sadarbojas ar BKUS, Rīgas Austrumu klīnisko universitātes slimnīcu un PSKUS, gan attiecībā uz infrastruktūras un tehnoloģiju efektīvāku izmantošanu, piemēram, jaundzimušo intensīvās gultas, magnētiskā rezonanse augsta riska grūtniecēm. RDN ir ievērojami lielāka kapacitāte (6520 jaundzimušie gadā) salīdzinājumā ar PSKUS (1780 jaundzimušie gadā), bet PSKUS ir specializējusies uz sarežģītiem gadījumiem ar blakus saslimšanām, piemēram, diennakts novērošana un reanimācija, kā arī spēj nodrošināt nepieciešamo ārstniecības iekārtas. PSKUS nodrošina specializētu multidisciplināru atbalstu un terciārās palīdzības tehnoloģijas, ko var sniegt tikai daudzprofilu slimnīca. Analizējot konkurenci, jāņem vērā, ka ir plānota PSKUS attīstība un Sieviešu un bērnu klīnikas pārcelšana uz jaunu slimnīcas korpusu.

RDN sadarbojas ar **Neatliekamās medicīnas dienestu**, tai skaitā kapacitātes problēmu gadījumā.

31 <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/grutnieciba-un-dzemdibas>

- RDN saglabā **līdera pozīciju** dzemdību palīdzībā Rīgas un Pierīgas reģionā. Rīgas reģionā ir vēl 3 dzemdību nodaļas: Siguldā, Jūrmalā ar dzemdību skaitu gadā virs 1000 dzemdībām un Ogrē ar dzemdību skaitu zem 500 dzemdībām.
- **Statistika par maksas veselības aprūpes pakalpojumiem** netiek apkopota, tādēļ nav iespējams viennozīmīgi noteikt RDN tirgus daļu attiecībā uz konkrētiem veselības aprūpes pakalpojumu veidiem, kas sastāv gan no valsts apmaksātiem, gan maksas pakalpojumiem. Tirgus daļu var noteikt tikai attiecībā uz kapitālsabiedrības apgrozījumu.
- **Tirgus situāciju** un privāto veselības aprūpes pakalpojumu nodrošinātāju interesi sniegt noteiktus veselības aprūpes pakalpojumus ietekmē NVD noslēgtie līgumi un NVD noteiktās veselības aprūpes pakalpojumu cenas, jo arī privātajiem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem lielu ieņēmumu daļu veido valsts apmaksātie veselības pakalpojumi. Gadījumos, kad valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu cenas tiek palielināts, arī privātajiem pakalpojumu sniedzējiem ir lielāka interese piedalīties veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.

5. IZVĒRTĒJUMA SECINĀJUMI

Galvenie secinājumi

Tabulā zemāk iekļauti RDN funkciju audita galvenie secinājumi, kas strukturēti atbilstoši funkciju audita tehniskajai specifikācijai.

Neatkarīga uzņēmējdarbības pārbaude	
RDN darbības pamatprincipu izvērtējums, ietverot: a) stratēģisko analīzi; b) investīciju plāna analīzi, atbilstoši stratēģijai un pašvaldības noteiktajiem mērķiem	Lielākā daļa no sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem (apmēram 91 %) ir valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi, kas pamatā ir neatliekamās medicīnas pakalpojumi. RDN ir veiktas investīcijas telpās un tehnoloģijās, lai nodrošinātu augstas kvalitātes veselības aprūpes pakalpojumus atbilstoši RDN darbības stratēģijai.
Finanšu analīze	
Peļņas un zaudējuma posteņu analīze	Veiksmīgi īstenojot RDN stratēģiju, RDN ir nodrošinājis konstantu apgrozījuma un peļņas pieaugumu ilgākā laika posmā.
Bilances posteņu analīze	Apmēram puse no RDN aktīviem ir ieguldījumi pamatlīdzekļos, kā arī RDN ir ievērojami naudas uzkrājumi un uzkrātie ieņēmumi.
Naudas plūsmas analīze	Pateicoties pēdējos gados palielinātajam apgrozījumam un peļņai RDN ir stabila naudas plūsma no pamatdarbības.
Finanšu struktūras analīze	RDN pamatā tiek finansēts no pašu kapitāla, investējot uzņēmumā iepriekšējo gadu peļņu.
Korporatīvās pārvaldības, iekšējās kontroles un izvēlētu darījumu pārbaude	
Pamatdarbības informācijas izpēte un vispārīgs izvērtējums	RDN ir izstrādājis vidēja termiņa attīstības stratēģiju 2019.-2021.gadam un pirms tam spēkā bija RDN stratēģija 2011.-2018.gadam. Stratēģijā noteikto mērķu izpilde tiek atsekota atbilstoši stratēģijas ieviešanas laika grafikam ar ikgadējiem darbības plāniem un pusgada atskaitēm. RDN nodrošina plašu dzemdību palīdzības un perinatālās aprūpes pakalpojumu klāstu. RDN ir noteikta kā augsta līmeņa specializētas veselības aprūpes pakalpojumu iestāde.

Dzemdību nama lietderības izvērtējums	RDN ir lielākais dzemdību pakalpojumu - neatliekamās medicīnas pakalpojumus nodrošinātājs Rīgā un bez RDN sniegtajiem pakalpojumiem šis neatliekamās medicīnas pakalpojums Rīgā nevar tikt nodrošināts.
Korporatīvās pārvaldības izvērtējums	RDN valdes funkcijas ir noteiktas SIA „Rīgas Dzemdību nams” statūtos, valdes sēdes tiek protokolētas un nodrošināta pieņemto lēmumu izpildes uzraudzība. Ir izveidota darba samaksas politika, kas ietver darba samaksu, sociālās garantijas un atvaļinājumus. RDN ir dokumentēti galvenie darbības procesi, darba plānu izpildes novērtējumi un atbildības struktūra procesu īstenošanā, piemērojot vienādus korporatīvās pārvaldības principus visām RDN struktūrvienībām
Iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un krāpšanas riska novērtēšanai izvērtējums	RDN ir izveidota iekšējās kontroles sistēma, kas mazina un novērš krāpšanas riskus. Ikdienas darbībā arī citas izstrādātās iekšējās kontroles procedūras palīdz mazināt korupcijas un krāpšanas riska iespējas.
Augsta riska jomu identifikācija	Pamatojoties uz sākotnējās informācijas analīzi, tika identificētas augsta riska jomas: algu aprēķins, publiskie iepirkumi, ieņēmumu grāmatošana un nomas līgumi.
Atbilstības un iekšējo kontroļu izvērtējums	RDN ir izveidota iekšējās kontroles sistēma un galvenie darbības procesi dokumentēti, ietverot nepieciešamās kontroles procedūras. Funkciju audita ietvaros netika konstatētas būtiskas iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanas jomas.
Identificēto risku padziļināta izpēte darījumu un transakciju līmenī	Veicot izvēlētu darījumu pārbaudes netika atklātas būtiskas nepilnības. Pārbažu rezultātā identificētas atsevišķas iekšējās kontroles uzlabošanas iespējas, kā piemēram, algu aprēķina procesa vienkāršošana, kontroles procedūras attiecībā uz zāļu izlietojumu, efektīvāka IT izmantošana datu salīdzināšanai ar NVD un dažādām RDN sistēmām.
Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībā	
Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā atbilstības Valsts pārvaldes iekārtas likumam novērtējums, analizējot līdzdalības pamatotību un lietderību katram no kapitālsabiedrības darbības veidiem, ņemot vērā Konkurences likumā ietvertu regulējumu	Likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 6. un 7. punktā noteikts, ka pašvaldības autonomās funkcijas ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību (6.punkts), veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu, kā arī nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību (sociālo aprūpi) (7.punkts). Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma³² 40.pantu publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.pantu, deleģējot pārvaldes uzdevumus, par funkcijas izpildi kopumā atbild attiecīgā publiskā persona. Veselības aizsardzība (NACE 86) - Atbilstoši Rīgas domes 2016.gada 17.maija lēmumam Nr.3762 „Par pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumu noslēgšanu ar Rīgas pilsētas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībām” pašvaldībai ir noslēgts deleģēšanas līgums, deleģējot RDN noteiktajā veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanas un iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšanas funkcijā ietilpstošo pārvaldes uzdevumu izpildi līgumā noteiktajā kārtībā un apmērā. Pārējā darbība veselības aizsardzības jomā (NACE 86.90) - RDN nodrošina dažādas kampaņas un informatīvus materiālus par

	veselības aizsardzības jomu jaundzimušo aprūpē, kas nav ienākumus nesoša darbība un tādejādi nekonkurē ar privāto sektoru Vidējā tehniskā un profesionālā izglītība (NACE 85.32)- RDN nodrošina prakses iespējas vidējās izglītības profesionālās kvalifikācijas līmeņa studentiem – māsas palīgs, medicīnas māsa, ārsta palīgiem. Izvērtēt nepieciešamību iekļaut RDN statūtos šo darbības veidu, jo RDN nesniedz vidējās tehniskās un profesionālās izglītības pakalpojumus. Akadēmiskā augstākā izglītība (NACE 85.42) - RDN ir klīniskā bāze Rīgas Stradiņa universitātes ginekoloģijas katedrai un Latvijas Universitātes ginekoloģijas katedrai, RDN darbinieki ir mācību spēki, RDN nodrošina mācības rezidentūrā, kā arī veicina studentu un doktorantu pētījumus. Izvērtēt nepieciešamību iekļaut RDN statūtos šo darbības veidu, jo RDN nesniedz akadēmiskās augstākās izglītības pakalpojumus. Izglītības atbalsta pakalpojumi (NACE 85.60) - RDN ir Latvijā lielākā klīniskās apmācības vieta ar dzemdību palīdzību saistītās klīniskajās disciplīnās, tas darbojas kā klīniskā apmācību bāze valsts akreditētajās izglītības programmās studējošajiem, kā arī ārstniecības personām un personām, kuras veic profesionālās kvalifikācijas pilnveidošanu noteiktā specialitātē, pamatojoties uz noslēgtiem Sadarbības līgumiem. Konkurences likuma³³ 11.pants nosaka konkurenci ierobežojošas darbības, kas attiecas uz aizliegtām vienošanām un 13.pants par dominējošā stāvokļa izmantošanu. RDN ir lielākā dzemdību palīdzības un perinatālās aprūpes iestāde Latvijā un atrodas dominējošā stāvoklī attiecībā uz specifisku ar dzemdniecību saistītu pakalpojumu nodrošināšanu Rīgā, bet RDN nav aizliegtu vienošanos. Saskaņā ar Konkurences likuma 14.pantu Konkurences padome nevar uzlikt tādu tiesisku pienākumu, kas padara neiespējamu valsts pārvaldes uzdevumu, kā arī pašvaldības autonomo funkciju un pašvaldībai deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildi. Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalība RDN kā kapitālsabiedrībā atbilst Publiskas personas kapitāldaļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto un Konkurences likumā 14.1 pantā noteikto. RDN kā kapitālsabiedrības veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšana ir ļoti svarīga iedzīvotājiem, kā arī RDN pilda neatliekamās medicīniskās palīdzības funkciju dzemdniecības sfērā, ko nav iespējams veikt citiem tirgus dalībniekiem un RD izveidotā kapitālsabiedrība RDN nekropļo konkurenci dzemdniecības jomā. RDN pamatā nodrošina valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus (~90%).
Nosakot, vai esošais ir tiesiski pamatots un visefektīvākais risinājums	Ārstniecības likuma 54. panta pirmā daļa nosaka, ka ārstniecības iestādi var izveidot valsts institūcijas, pašvaldības, fiziskās vai juridiskās personas. Atbilstoši minētā likuma 1. panta 3. punktam ārstniecības iestādes ir ārstu prakses, valsts un pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus. Likumdošanā nav precīzi noteikts, kādas funkcijas ir jāveic pašvaldībai, lai nodrošinātu veselības aprūpes pieejamību, kā arī nav noteikta nepieciešamība veikt koordinētu ilgtermiņa stratēģisko

	plānošanu veselības aprūpes jomā un tās infrastruktūrā starp valsti un pašvaldībām. Esošais risinājums ir tiesiski pamatots un visefektīvākais, jo RDN nodrošina neatliekamās medicīnas pakalpojumus, kā arī pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo infrastruktūru.
Nosakot, kāda ir RDN darbības ietekme uz brīvu un vienlīdzīgu uzņēmējdarbības vidi un konkurenci	Tirgus situāciju un privāto veselības aprūpes pakalpojumu nodrošinātāju interesi sniegt noteiktus veselības aprūpes pakalpojumus nosaka NVD noslēgtie līgumi. Lielāko daļu no RDN sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem apmaksā valsts, tādejādi RDN neietekmē konkurenci. RDN nodrošina neatliekamās medicīnas pakalpojumus Rīgā un bez RDN sniegtajiem pakalpojumiem šis neatliekamās medicīnas pakalpojums Rīgā nevar tikt nodrošināts. Atšķirībā no valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām, kas nodrošina plašu veselības aprūpes pakalpojumu spektru, privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji pamatā nodrošina pakalpojumus, kas garantē peļņu un kuru īstenošanai nav nepieciešami būtiski ieguldījumi (piemēram, privātie pakalpojuma sniedzēji ne nodrošina patoloģiskās un ķeizargrieziena dzemdībās).